

Beredskabsplan for fund af trikiner i dyr fra Danmark

Denne beredskabsplan beskriver, hvordan der skal ageres ved fund af trikiner hos dyr, som har opholdt sig i Danmark (jf. Trikinforordningen, artikel 7). Beredskabsplanen retter sig til Kødkontrol, Veterinærenheder, slagterier, besætningsejere og trikinlaboratorier.

1. Hvad er trikinose

Hvis mennesker spiser kød, der er inficeret med trikiner, kan de få en alvorlig infektion; trikinose. Sygdommen er vanskelig at diagnosticere, behandlingen er usikker, og sygdommen kan være dødelig.

2. Regler og vejledninger om trikiner hos dyr/i kød

Der er følgende regler og vejledning om trikinkontrol:

- Forordning (EU) 2015/1375 om særlige bestemmelser om offentlig kontrol af trikiner i kød (Trikinforordningen).
- Bekendtgørelse om trikinundersøgelse af kød nr. 1714 af 15. december 2015 (Trikinbekendtgørelsen).
- Vejledning til bekendtgørelse om trikinundersøgelse af kød 9294 af 6. maj 2015 (Trikinvejledningen).

3. Trikinundersøgelser

Alle trikinundersøgelser, der gennemføres i forbindelse med udredning af mistanke om smittede besætninger, skal foretages på et laboratorium, der er godkendt eller akkrediteret til trikinundersøgelser, og som bruger en akkrediteret metode efter forskrifterne i Trikinforordningen og trikinbekendtgørelsen.

4. Laboratoriets, Kødk kontrollens og slagteriets tiltag ved MISTANKE om fund af trikinlarver

Hvis et laboratorium ved en trikinundersøgelse påviser en nematodelarve eller en anden struktur, som ikke kan udelukkes at være en trikinlarve, skal laboratoriet, Kødk kontrollen, Veterinærenheden og slagteriet agere:

4.1 Laboratoriets tiltag ved MISTANKE om trikinlarver

- Laboratoriet skal straks underrette Kødk kontrollen ved det slagteri, som har slagtet dyret, hvis der er fundet en larve eller en anden struktur, som ikke kan udelukkes at være en trikinlarve.
- Påviste eller mistænkte larver skal konserveres i 90 % ethylalkohol (Trikinforordningen, Bilag 1), for at bevare larven i en sådan tilstand, at den kan blive artsbestemt.
- Alle efterfølgende fund af larver skal ligeledes konserveres i 90 % ethylalkohol.

4.2 Kødk kontrollens tiltag ved MISTANKE om trikinlarver

- Embedsdyrlægen skal i samarbejde med slagteriet udpege besætninger som en mistankebesætninger, når der er mistanke om trikinlarver.
- Embedsdyrlægen skal advisere den relevante Veterinærenhed om mistanken.
- Embedsdyrlægen videresender slagteriets liste over mistankebesætninger og CHR-numre til Veterinærenheden.

- Embedsdyrlægen skal sikre, at alle dyr leveret fra mistankebesætningerne bliver undersøgt for trikiner. Hvis slagteriet ikke med sikkerhed kan identificere den eller de besætninger, der har leveret de(t) mistænkte dyr, skal embedsdyrlægen sikre, at alle dyr fra den pågældende slagtedag bliver undersøgt for trikiner.
- Slagtekroppe og andre dele med tværstribet muskulatur, som stammer fra slagtedyrene i mistankebesætninger, skal tilbageholdes under offentligt tilsyn.
- Embedsdyrlægen foranlediger at der udtages yderligere prøver for at udpege de slagtekroppe, som kan være inficerede med trikiner.
- Embedsdyrlægen skal overvåge og bekræfte slagteriets identifikation af den eller de mistankebesætninger, der har leveret de trikininficerede dyr.
- Embedsdyrlægen identificerer på baggrund af ovenstående CHR-nummeret på den eller de mistankebesætninger, som har leveret de inficerede dyr, og meddeler det til Veterinærenheden.
- Embedsdyrlægen træffer i samarbejde med laboratoriet aftale med Det nationale Referencelaboratorium, Danmarks Tekniske Universitet, Veterinærinstituttet (DTU VET) om at indsende konserverede larver til verifikation og artsbestemmelse.
- Embedsdyrlægen adviserer Foder og Fødevaresikkerhed om mistanken/fundet.
- Kød og kødprodukter stammende fra mistankebesætninger opspores for tilbagetrækning, og Beredskabsenheden kontaktes. Omfanget af tilbagetrækningen vurderes i et samarbejde mellem Beredskabsenheden og embedsdyrlægen ud fra resultaterne af de udførte trikinundersøgelser, fx ud fra slagteriets identifikation af det berørte kød og kødprodukter.
- Embedsdyrlægen skal kontrollere, at slagteriet sikrer sig, at fødevarekædeoplysningerne fra mistankebesætningerne indeholder oplysning om trikinmistanken, indtil mistanken evt. afkræftes.

4.3 Veterinærenhedens tiltag ved MISTANKE om trikinlarver

- Veterinærenheden har ansvar for at sætte mistankebesætninger under offentligt tilsyn, jf. Trikinbekendtgørelsen.
- I CHR-registret skal der tilføjes oplysning om, at besætningen har veterinære problemer, og dermed lukkes besætningen i CHR for omsætning.
- Der må ikke flyttes dyr fra mistankebesætningen til levebrug eller til viderefedning uden Veterinærenhedens tilladelse. Flytning kan være nødvendig fx af dyreværns mæssige hensyn, og dyrene skal fortsat være under offentligt tilsyn.
- Veterinærenheden ophæver restriktionerne på de øvrige mistankebesætninger i medfør af bekendtgørelsens § 22.

4.4 Slagteriets tiltag ved MISTANKE om trikinlarver

- Slagteriet udarbejder en liste over mistankebesætninger med CHR-numre og sender listen til Kød-kontrollen.
- Slagteriet skal sikre sig, at fødevarekædeoplysningerne fra mistankebesætningerne indeholder oplysning om trikinmistanken, indtil mistanken evt. afkræftes.
- Slagteriet skal bistå Fødevarestyrelsen med oplysninger, der kan hjælpe med afgrænsning eller opklaring af trikinmistanken.
- Slagteriet skal udtage prøver af de af Kød-kontrollen udpegede dyr og indsende prøverne til analyse på et akkrediteret laboratorium.

4.5 Besætningsejers ansvar

- Besætningsejeren skal levere fødevarekædeoplysninger til slagteriet, hvoraf mistanken fremgår

5. Veterinærenhedens, Kødkontrollens samt Foder- og Fødevarerikkerheds ansvar ved VERIFICERET FUND af trikinlarver

Både det nationale referencelaboratorium på DTU VET og EU's referencelaboratorium i Rom skal bekræfte et eventuelt fund af trikiner i en besætning. Når et fund af trikiner er endeligt verificeret og den smittede besætning er udpeget, har Kødkontrollen og Veterinærenheden (udover tiltagene under afsnit 4.3) i samarbejde med Foder- og Fødevarerikkerhed, ansvar for:

5.1 Veterinærenhedens tiltag ved verificeret fund af trikinlarver

- Veterinærenheden besøger besætningen for at kortlægge risikofaktorer, fx kontakt til den vilde fauna eller importerede fodermidler eller fødevarer.
- Veterinærenheden pålægger besætningsejeren at gennemføre relevant ekstern smittebeskyttelse for at reducere risikoen for smitte fra den vilde fauna, fx fra gnavere.
- Veterinærenheden sikrer, at gnavere indfanget i eller omkring besætningen bliver undersøgt for trikiner som en del af smitteudredningen.
- Veterinærenheden sikrer, at katte, der har opholdt sig i en besætning med trikiner, samt strejfende katte i nærhed af besætningen bliver aflivet og sendt til destruktion eller bortskaffet på en måde, hvor man undgår at sprede smitte. Katte skal undersøges som en del af smitteudredningen.
- Veterinærenheden sikrer, at hunde, der har opholdt sig i en besætning med trikiner, ved deres død bliver undersøgt for trikiner og sendt til destruktion eller bortskaffet på anden måde, hvor man undgår at sprede smitte.
- Hvis Foder og Fødevarerikkerhed vurderer, at det er nødvendigt, øges trikinovervågningen af slagtedyrlarver fra nærliggende ejendomme eller fra ejendomme i et større område (regional trikinundersøgelse af svinebesætninger). Ved kortlægning af smitteudbredelsen i et område kan Fødevarerikkerheden vælge at inddrage serologiske metoder, såfremt EU referencelaboratoriet kan udpege en egnet test.
- Hvis Foder og Fødevarerikkerhed vurderer, at det er nødvendigt, etableres trikinovervågning af den vilde fauna i området for at vurdere smitterisikoen.

5.2 Kødkontrollens tiltag ved verificeret fund af trikinlarver

- Kødkontrollen sikrer, at alle slagtekroppe og andre dele med tværstribet muskulatur, som stammer fra slagtedyrene i mistankebesætningen, og alt tilbagetrukket kød skal, når alle undersøgelser er afsluttet, destrueres eller underkastes frysebehandling jf. trikinforordningens anvisninger
- Kødkontrollen sikrer, at alle svin fra besætningen bliver undersøgt for trikiner ved slagtning. Det skal fremgå af fødevarekædeoplysningerne, at der er påvist trikiner i dyr fra besætningen.

5.3 Foder- og Fødevarerikkerheds (incl. Fødevarerikkerhedsenheden) tiltag ved verificeret fund af trikiner

- Foder og Fødevarerikkerhed sikrer, at alle slagtekroppe og andre dele med tværstribet muskulatur, som stammer fra slagtedyrene i mistankebesætningen, og alt tilbagetrukket kød skal, når alle undersøgelser er afsluttet, destrueres eller underkastes frysebehandling jf. trikinforordningens anvisninger
- Foder og Fødevarerikkerhed sikrer, at der udsendes en Rapid Alert til øvrige EU-medlemslande, hvis opsporingen viser, at der kan være eksporteret eller samhandlet kød og kødprodukter, der stammer fra den inficerede besætning.
- Foder og Fødevarerikkerhed sikrer, at EU-Kommissionen underrettes om fundet af trikinlarver.
- Foder og Fødevarerikkerhed sikrer, at Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundhedsstyrelsen underrettes om fundet af trikinlarver.
- Hvis det vurderes nødvendigt, øges trikinovervågningen af slagtedyrlarver fra nærliggende ejendomme eller fra ejendomme i et større område (regional trikinundersøgelse). Ved kortlægning af smitteud-

bredelsen i et område kan Fødevarestyrelsen vælge at inddrage godkendte serologiske undersøgelser, såfremt EU referencelaboratoriet kan udpege en egnet test.

- Hvis det vurderes nødvendigt, øges trikinovervågningen af den vilde fauna i området for at vurdere smitterisikoen.

6. Særlige forhold for at undgå trikiner hos forskellige produktionsdyr/dyrearter ved mistanke eller bekræftet smitte

I tilfælde af mistanke eller bekræftet smitte, udpeger Foder og Fødevarer sikkerhed i samarbejde med Dyresundhed geografiske områder, hvor nedenstående tiltag kan inddrages

6.1 Tamsvin holdt udendørs samt vildsvin under hegn

For at undgå/forebygge trikiner hos udendørs tamsvin og vildsvin under hegn, bør den besætningsansvarlige iværksætte:

- Intensiveret inspektion og overvågning af besætningen
- Kontrol af hegn for at reducere kontakt med den vilde fauna.
- Kontrol af skadedyrsbekæmpelsen i besætningen
- Sikre, at kontakt med den vilde fauna er minimal, fx ved at reducere rævebestanden og ved at bruge skræmmemidler overfor fugle.
- Sikre effektiv indsamling og destruktions af døde svin (kadavere).
- Sikre, at foderspild ved fodring af dyrene bliver reduceret og fodermidler ikke bliver forurenede med fx døde gnavere.

6.2 Heste

For at undgå/forebygge trikiner hos heste, bør den besætningsansvarlige iværksætte:

- Kontrol af foder og foderopbevaring for at sikre mindst mulig kontakt til og kontamination fra den vilde fauna.
- Kontrol af skadedyrsbekæmpelsen i besætningen.

6.3 Andre dyrearter

Hvis andre dyrearter mistænkes for at udgøre en risiko for spredning af trikiner, kan disse dyrearter inddrages i udredningen. Smitterisikoen fra sådanne dyr skal vurderes og begrænses i fornødent omfang.

7. Trikiner påvist i den vilde fauna

Hvis der i et lokalt eller større område bliver påvist trikiner i den vilde fauna, kan det udløse, at:

- Foder og Fødevarer sikkerhed begrænser eller forbyder udendørs hold af svin for en periode.
- Foder og Fødevarer sikkerhed i fornødent omfang indfører serologisk overvågning af områdets svinebesætninger såfremt EU referencelaboratoriet kan udpege en egnet test.
- Foder og Fødevarer sikkerhed informerer ejere af svine- og hestebesætninger i området enten direkte pr. brev eller gennem dagspressen.
- Foder og Fødevarer sikkerhed sikrer, at jægere i området bliver adviseret og opfordres til at gennemføre en intensiveret jagt på rovdyr og ådselædere, dog jf. jagtloven, samt foranlediger at disse indsendes til DTU VET til undersøgelse for trikiner.
- Foder og Fødevarer sikkerhed informerer relevante parter om, at trafikdræbte og dødfundne rovdyr skal indsendes til DTU VET til undersøgelse for trikiner.

7.1 Ræve og andre rovdyr – fund af trikiner

Sporadiske fund af trikiner i ræve og andre rovdyr kan betyde, at:

- Fødevarestyrelsen opfordrer jægere i området til at intensivere jagten på ræve og andre rovdyr, dog jf. jagtloven.
- Nedlagte ræve og andre rovdyr skal indsendes til DTU VET til undersøgelse for trikiner.